

Tentamen i matematiska metoder E1 (TMA042), del C, 2005-03-14, kl. 14.00-18.00 (V)

Hjälpmedel: Inga, ej heller räknedosor

Telefon: Johan Jansson, tel. 0739-779268

OBS: Fyll i allt på skrivningsomslaget. Ange namn och personnummer på varje inlämnat blad!

1. Låt $F(x, y, z) = \sinh(\sin(x+z)) + \cosh(\sin(y)) + x^2 + y + z^2$.
- a) Ange en ekvation för tangentplanet till nivåytan $F(x, y, z) = 1$ i origo. (4p)
- b) I vilken riktning växer funktionsvärdena snabbast i origo? (2p)
- c) Visa att nivåytan $F(x, y, z) = 1$ lokalt i origo är en funktionsyta $z = f(x, y)$. (2p)

2. Låt $u = 2x^3 - 3y^2$, $v = 3x^2 + 2y^3$ och $\Omega = \{(x, y) : x > 0, y > 0\}$.
- Visa att tillordningen $(x, y) \mapsto (u, v)$ är bijektiv lokalt i varje punkt i Ω och lös problemet $y^2 f'_x - x f'_y = \frac{d(u, v)}{d(x, y)}$, $(x, y) \in \Omega$. [Tips: använd u, v som nya variabler] (6p)

3. Beräkna volymen av den kropp som begränsas av ytorna $z = \frac{1}{2}$, $z = 2$ och $z = \ln(1 + x^2 + y^2)$. (6p)

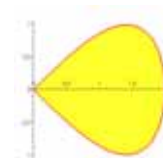

4. Vilka värden antar funktionen $f(x, y) = x^3 - y^3 - 3(x - y - 1)$ i området $D : 0 \leq x \leq 3, 0 \leq y \leq 3 - x$? (6p)

5. Låt $f(x, y) = x^2 + e^{-x} y \sin(x + y)$.
- a) Bestäm Maclaurinpolynomet av grad 2 till f . (3p)
- b) Visa att origo är en stationär punkt till f och bestäm dess karaktär. (2p)

6. Låt $\mathbf{F} = \left(\frac{x}{1+x^2+y^2} + \frac{y}{1+x^2y^2}, \frac{y}{1+x^2+y^2} + \frac{x}{1+x^2y^2} \right)$.
- a) Visa att \mathbf{F} är konservativt i \mathbb{R}^2 genom att beräkna en potential. (4p)
- b) Beräkna kurvintegralen $\int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}$ där C är kurvan $y = x^3, 0 \xrightarrow{x} 1$. (2p)

7. Beräkna arean av området innanför kurvan $C : \mathbf{r} = (2 \cos 3t, \sin 6t), -\frac{\pi}{6} \xrightarrow{t} \frac{\pi}{6}$. (4p)

8. a) Definiera "inre punkt till en mängd $D \subseteq \mathbb{R}^n$ ". (2p)
- b) Visa att om $\mathbf{F} = (P, Q) : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ är C^1 och konservativt i \mathbb{R}^2 så är $P'_y = Q'_x$ i \mathbb{R}^2 . (2p)
- c) Visa att gradienten till en C^1 -funktion $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ i en punkt (a, b) är vinkelrät mot nivåkurvan $f(x, y) = f(a, b)$ i denna punkt. (5p)

svar:

1.a) $x + y + z = 0$ **b)** (1,1,1)

2. $f(x, y) = 6(2x^3 - 3y^2) + g(3x^2 + 2y^3)$

3. $\pi(e^2 - \sqrt{e} - \frac{3}{2})$

4. -15 resp. 21

5. $x^2 + xy + y^2$, origo är lokal minimipunkt

6.a) $\phi(x, y) = \ln \sqrt{1 + x^2 + y^2} + \arctan xy$ **b)** $\ln \sqrt{3} + \frac{\pi}{4}$

7. $\frac{8}{3}$ (kurvan kan skrivas som två funktionskurvor: $y = \pm x \sqrt{1 - \frac{x^2}{4}}$)